

Odbor informačních služeb
Oddělení podpory uživatelů

Vážený pan

.....

starosta města
Město Luhačovice
nám. 28. října 543
763 26 Luhačovice

V Praze dne 27. 05. 2022
Č. j.: CSU-007973/2022-29
Zn.: Z-03934-CEN-22
Počet listů: 2 | Počet příloh: 0 | Listů příloh: 0
Vyřizuje: Mgr. Štěpánka Zelenková
Tel./Fax: 274 052 430
E-mail: stepanka.zelenkova@czso.cz

Věc: Žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Vážený pane starosto,

na základě Vaší žádosti ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ze dne 13. května 2022, ve které vyjadřujete nesouhlas se zveřejněným údajem Českým statistickým úřadem (dále také „ČSÚ“) o počtu obyvatel města Luhačovice podle sčítání lidu v roce 2021, resp. k 1. lednu 2022 a žádáte Český statistický úřad o písemné vyjádření stanoviska k této Vaší žádosti a zaslání metodiky a všech pokynů, podle kterých ČSÚ postupoval při zpracování celkového počtu obyvatel města Luhačovice a o sdělení informace, kdy a kým byly metodika a pokyny vydány Vám sdělujeme následující:

Obecně je problematika vymezení populace popsána v komentáři, kterým ČSÚ doprovodil publikovaná data a na který ve svém dopise odkazujete. V něm jsou mj. vysvětleny komplikace spojené s údaji o počtech obyvatel v základním registru obyvatel (ROB), spočívající v neúplné evidenci vystěhování z České republiky. V důsledku toho by byly počty obyvatel při zahrnutí všech záznamů z ROB nezanedbatelně nadhodnoceny (celá republika by měla bezmála 11 milionů obyvatel, toto číslo samo o sobě dobře ilustruje, že takové výsledky sčítání by byly zcela nevěrohodné).

Podle údajů, které Ministerstvo vnitra poskytlo Českému statistickému úřadu, bylo k datu sčítání lidu (26. 3. 2021) v registru obyvatel evidováno celkem 5 157 osob s registrovaným pobytem na území Luhačovic. Z nich se 4 723 sečetlo na sčítacích formulářích a na základě jejich odpovědí byli zařazeni do obyvatelstva. Dalších 100 osob registrovaných v Luhačovicích se sčítání zúčastnilo, ale na formuláři tyto osoby deklarovaly, že žijí v zahraničí, proto jsme je do obyvatelstva nezapočetli (měly by se sečíst na území státu, kde žijí, a být započteny jako obyvatelé tohoto státu).

Ostatní osoby s registrovaným pobytem na území Luhačovic obce nesplnily svoji zákonnou povinnost zúčastnit se sčítání, případně fakticky (v terminologii sčítání „obvykle“) nežily na území České republiky a nepatřily tedy do obyvatelstva. Na základě vyhodnocení dat z dostupných administrativních zdrojů jsme 248 z těchto osob do obyvatelstva zařadili, protože (jak uvádíme ve výše zmiňovaném komentáři) bylo na základě údajů z dostupných administrativních zdrojů dostatečně patrné, že u nás skutečně žijí. Tyto osoby jsou tedy do počtu „trvale“ bydlících obyvatel Luhačovic zahrnuty, přestože se nesečetly (výsledný počet „trvale“ bydlících k datu sčítání je tak 4 971, výsledek následné bilance ke konci roku 2021 je 4 955). Zbýlých 86 osob s registrovaným pobytem v Luhačovicích jsme do obyvatelstva nezařadili. Velkou většinu z nich (72 osob) představovaly osoby, které buď nebyly evidovány vůbec v žádném administrativním zdroji kromě ROB, nebo byly evidovány v centrálním registru pojištěnců (zdravotní pojištění), kde byly vedeny jako osoby se zrušeným zdravotním pojištěním (většinou s uvedeným důvodem pobytu v zahraničí). U zbýlých čtrnácti osob byly v administrativních zdrojích pouze kusé a zároveň nekonzistentní informace.

Přijmeme-li fakt, že počty obyvatel v ROB jsou – z hlediska jejich faktického pobývání na našem území – nadhodnoceny (viz výše uvedených téměř 11 milionů), bylo zjevné, že vyřazení uvedených 86 osob bylo opodstatněné v zájmu dosažení kvalitních výsledků o obyvatelstvu. Vedle toho, že se tyto osoby nesečetly na formulářích, nevykazovaly v dostupných systémech „aktivitu“, tj. nebyly vedeny jako zaměstnanci platící sociální pojištění, nebyly evidovány jako uchazeči o zaměstnání, nebyly zapsány v databázích Ministerstva

školství, nebyly příjemci důchodu, nepodaly příznání k dani z příjmů, nepobíraly rodičovský příspěvek, peněžitou pomoc v mateřství, pomoc v hmotné nouzi a tak dále, respektive měly v centrálním registru pojištěnců informaci o zrušení povinného zdravotního pojištění (příčemž zrušení bylo nejčastěji odůvodněno pobytem v zahraničí).

Vážený pane starosto, smyslem sčítání a celé populační statistiky je poskytovat co nejkvalitnější údaje o obyvatelstvu reálně žijícím na našem území. K tomu je ČSÚ zavázán i v mezinárodním kontextu (nařízení EU, dokumenty OSN). Jedná se o data primárně pro statistické účely, nikoliv administrativní (např. prognózu budoucího vývoje obyvatelstva je nutné zakládat na reálně žijící populaci, jinak by její výsledky nedávaly smysl). Uvědomujeme si však, že pro řadu agend (např. volby) není podstatné, kde kolik osob skutečně žije, ale pouze jejich místo registrovaného pobytu. Z toho důvodu ČSÚ již řadu let vyvíjí úsilí, aby byl zdrojem údajů o počtu obyvatel pro účely rozpočtového určení daní základní registr obyvatel, nikoliv populační statistika, jejíž účel je jiný. Žádná z připomínek ČSÚ na změnu zdroje dat pro rozpočtové určení daní však zatím nebyla akceptována.

Budete-li mít k problematice sčítání lidu či jakýchkoliv jiných dat další dotazy, neváhejte se na nás kdykoliv obrátit.

S pozdravem